

ВЪПРОС № 10:
АДМИНИСТРАЦИЯ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНАТА ВЛАСТ

LAWN 302 Административно право и административен процес

ПЛАН

- 1. Историко-правен анализ на публичноправният статус на администрацията.
- 2. Принципи, въз основа на които администрацията осъществява своята дейност.
- 3. Видове администрация на изпълнителната власт.
- 4. Централна администрация на изпълнителната власт.
- 5. Териториална администрация на изпълнителната власт.

АДМИНИСТРАТИВНОПРАВНИ ИЗТОЧНИЦИ

- Чл. 4 – чл. 5, чл. 7, чл. 12 – чл. 18, чл. 34 – чл. 60 от Закона за администрацията
- Чл. 15, чл. 17, ал. 1, т. 1; чл. 21, ал. 1, т. 2; чл. 29а, чл. 41 и чл. 43 от Закона за местното самоуправление и местната администрация

Администрацията на органите на изпълнителната власт при действието на Търновската конституция

- Чл. 161. Министерства има шест:
 1. Министерство на Външните работи и Исповеданията.
 2. Министерство на Вътрешните работи.
 3. Министерство на Народното Просвещение.
 4. Министерство на Финансите.
 5. Министерство на Правосъдието.
 6. Военно Министерство.“
 - След измененията на Конституцията от 1911 г. министерствата са десет:
 - 1) Министерство на външните работи и исповеданията;
 - 2) Министерство на вътрешните работи и народното здраве;
 - 3) Министерство на народното просвещение;
 - 4) Министерство на финансите;
 - 5) Министерство на правосъдието;
 - 6) Министерство на войната;
 - 7) Министерство на търговията; промишлеността и труда;
 - 8) Министерство на земеделието и държавните имоти;
 - 9) Министерство на обществените сгради, пътищата и благоустройството и
 - 10) Министерство на железниците, пощите и телеграфите.

Администрацията на органите на изпълнителната власт при действието на Конституцията на НРБ от 1947 г.

- Чл. 39. Правителството се състои от: председателя на Министерския съвет, подпредседатели на Министерския съвет, председателя на Държавната планова комисия, председателя на Комисията за държавен контрол, министрите и председателя на Комитета за наука, изкуство и култура. Председателят и подпредседателите на Министерския съвет могат да възглавяват някое министерство, а така също Държавната планова комисия, Комисията за държавен контрол или Комитета за наука, изкуство и култура, или пък да бъдат без портфейл. Министерствата са:
 - 1. Министерство на външните работи; 2. Министерство на вътрешните работи; 3. Министерство на народната просвета; 4. Министерство на финансите; 5. Министерство на правосъдието; 6. Министерство на народната отбрана; 7. Министерство на търговията и продоволствието; 8. Министерство на земеделието и горите; 9. Министерство на строежите и пътищата; 10. Министерство на комуналното стопанство и благоустройството; 11. Министерство на железопътните, автомобилните и водните съобщения; 12. Министерство на пощите, телеграфите и телефоните; 13. Министерство на индустрията и занаятите; 14. Министерство на електрификацията и мелиорациите; 15. Министерство на мините и подземните богатства; 16. Министерство на народното здраве; 17. Министерство на труда и социалните грижи.“

Администрацията на органите на изпълнителната власт при действието на Конституцията на НРБ от 1947 г.

- Чл. 43, ал. 3 от Конституцията на НРБ от 1947 г.:
„Министерският съвет може да вземе под свое непосредствено ръководство известни клонове на управлението, като за целта образува комисии, комитети, съвети, главни дирекции, дирекции, управления и служби, подчинени направо нему“.

Администрацията на органите на изпълнителната власт при действието на Конституцията на НРБ от 1971 г.

- **Чл. 78. Народното събрание:**
- 14. Създава, закрива, слива и преименува министерства и други ведомства *с ранг на министерства*.
- **Чл. 93. Държавният съвет:**
- 16. Създава и закрива *ведомства без ранг на министерства* и назначава и освобождава от длъжност техните ръководители.
- Чл. 99. (1) Министерският съвет се състои от председател на Министерския съвет, заместник-председатели на Министерския съвет, министри и ръководители на ведомства *с ранг на министерства*.
- (2) Членовете на Министерския съвет възглавяват съответно министерство или ведомство. По решение на Народното събрание отделни членове на Министерския съвет могат да не ръководят непосредствено министерство или ведомство.
- Чл. 100. Народното събрание определя броя, вида, наименованията на министерствата и на другите ведомства *с ранг на министерства*.
- Чл. 105. **Министерският съвет** може да взема под непосредствено ръководство клонове на управлението, като за целта образува комисии, съвети, главни дирекции и управления, които *нямат ранг на министерства*.

Администрацията на органите на изпълнителната власт при действието на Конституцията на НРБ от 1991 г. до приемането на Закона за администрацията през 1998 г.

Вид структура	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
министерства	13	15	13	16	17	16	15
комитети с ранг на министерства	1	1	1	1	1	2	2
комисии, създадени от МС	2	2	2	2	2	2	1
комитети без ранг на министерства, създадени от МС	6	7	7	8	7	5	4
съвети, създадени от МС с ранг на министерства	1	1	1	1	1	0	0
главни управления, създадени от МС	2	2	2	3	2	2	2
агенции към МС	2	3	3	2	2	4	4
независими структури, създадени със закон	3	4	4	5	5	6	9
други структури към МС			1	1	2	1	1
общо	30	35	34	39	39	38	38

Принципи, въз основа на които администрацията осъществява своята дейност

- 1. законност;
- 2. откритост и достъпност;
- 3. отговорност и отчетност;
- 4. ефективност;
- 5. субординация и координация;
- 6. предвидимост;
- 7. обективност и безпристрастност.

Видове администрация на изпълнителната власт

- Според териториалните предели, в които действа администрацията.
- Според разпределението на дейностите, които извършва при подпомагане на органа на държавна власт.

Централна администрация на изпълнителната власт

- администрацията на Министерския съвет;
- министерствата;
- държавните агенции;
- държавните комисии;
- изпълнителните агенции;
- администрация на административните структури, създадени с нормативен акт, които имат функции във връзка с осъществяването на изпълнителната власт.

Администрация на Министерския съвет

- *Администрацията на Министерския съвет осигурява текущата дейност на Министерския съвет и подготовката на неговите заседания.*
- *Администрацията на Министерския съвет е самостоятелно юридическо лице на бюджетна издръжка.*
- *Общото ръководство на администрацията на Министерския съвет се осъществява от министър-председателя.*
- *Администрацията на Министерския съвет се представлява от министър-председателя или от овластено от него лице.*

Министерство

- *Министерството* е администрация, която подпомага дейността на министъра.
- Министерството е юридическо лице на бюджетна издръжка.
- Общото ръководство на министерството се осъществява от съответния министър. Министерството като администрация се представлява от министъра или от овластено от него длъжностно лице.

Държавна агенция

- *Държавната агенция* е администрация на пряко подчинение на Министерския съвет за разработване и осъществяване на политика, за която не е създадено министерство.
- Държавната агенция е юридическо лице на бюджетна издръжка.
- Държавната агенция се ръководи и представлява от председател, който се определя с решение на Министерския съвет.

Държавна комисия

- *Държавната комисия* е колегиален орган към Министерския съвет или към министър за осъществяване на контролни, регистрационни и разрешителни функции по прилагането на закон или постановление на Министерския съвет.
- Държавната комисия е юридическо лице на бюджетна издръжка.
- Председателят и членовете на държавната комисия се определят с решение на Министерския съвет.

Изпълнителна агенция

- *Изпълнителната агенция* е администрация към определен министър за административно обслужване на физически и юридически лица, както и за изпълнение на дейности и услуги, свързани с осигуряването на дейността на органите на държавната власт и на администрацията.
- Изпълнителна агенция се създава със закон или с постановление на Министерския съвет.
- Изпълнителната агенция се ръководи и представлява от изпълнителен директор. Договорът с изпълнителния директор на изпълнителната агенция се сключва, изменя и прекратява от министъра, към който е създадена, съгласувано с министър-председателя.

Териториална администрация на изпълнителната власт

- областната администрация;
- общинската администрация.

ВЪПРОСИ

- Кои са принципите, на които се подчинява дейността на администрацията?
- Кои са видовете администрация?
- Какво обхваща централната администрация?
- Какво обхваща териториалната администрация?
- Какво представлява ведомството?
- Какво представлява министерството?
- Какво представлява държавната агенция?
- Какво представлява държавната комисия?
- Какво представлява изпълнителната агенция?
- Коя администрация не е юридическо лице?